

Tale statsborgerseremoni 2022 – statsforvalter Knut Storberget

Kjære alle sammen,

Gratulerer med statsborgerskapet!

Her er vi. I en tid i historien, i et land i verden og på et sted hvor vi aldri har hatt mer velstand. Men en velstand som settes på prøve. Som vi ikke kan ta for gitt.

Vi går krevende tider i møte; vi er i krevende tider. Mens bombene og granatene drønner i Ukraina, sivile som bombes utav sine boliger, mens folk virkelig strever med livene sine i terrormammede byer i Syria, og folk sliter med å brødfø familiene sine på Afrikas horn.

De fleste av oss som lever her i Innlandet i dag er antagelig av de mest privilligerte mennesker i hele verden gjennom alle tider. Vi må ruste oss for forandringer og mer krevende tider. Det er blitt dyrere. Det er blitt mer usikkert. Våre barn har lenge levd med trussel om alvorlige klimaendringer, de har vært innestengt gjennom en årelang pandemi, og de opplever krigstrussel i våre nærområder. De etterspør jodtabletter. Statsborger eller ei: la oss ta vare på de unge. Ta en ekstra prat. Vær sammen. Forklar så godt du kan. Fortell at myndigheter passer på- så godt vi kan. Og nyt livets glade øyeblikk – som i dag:

Vi feirer litt i dag. Viser at det er håp. Glede oss over det vi har og får. Og det andre vil kunne få. Et statsborgerskap er ingen hvilepute: det er et springbrett. Til å bety noe. Skape endring . Til å gi mer trygghet til andre. Til å forplikte seg.

Joda, dere vil nyte godt av rettigheter nedfelt i norsk lov og i folkeretten: Statsborgerskapet betyr mye for rettigheter vi oppfatter som kjernen av mange menneskeretter.

Dere er blitt statsborgere i Norge.

Norge er et fantastisk land. Norge er undervegs, men vil oppleve tilbakeslag. Vi har likevel mye ugjort i Norge. Flere sliter med dagene. Vi har alle derfor en jobb å gjøre. Dere trenger Norge, og Norge trenger dere. Akkurat nå akkurat her.

Norge har jevnere fordeling av inntekt og formue enn mange andre land. Et svært omfattende velferds- og sikkerhetsnett er slått ut for mange av oss. Det flotte med en slik jevn fordeling er at det bidrar til at vi i Norge har høy produktivitet. Vi leverer mye verdier gjennom vårt arbeid. Vi lever av arbeidet, både som borgere og samfunn. Det er vår viktigste ressurs.

Jevn fordeling og god produktivitet er gode grunner og en forklaring på at det i Norge er høy tillit mellom borgere og mellom borgere og myndighetene. Alt dette henger jo sammen. At vi har tillit til hverandre og til de som representerer oss og de som styrer samfunnet bidrar til et samfunn med forholdsvis lite spenninger. Vi står rustet for krevende tider.

Norge er ikke et samfunn som bare har som marsjordre å kreve sin rett. Vi skal også gjøre vår plikt. Også i gode tider for de fleste av oss er det relevant å kunne si som forfatteren Halldis Moren Vesaas i diktet «Tung tids tale»:

Det heiter ikkje eg – no lenger

Heretter heiter det: vi.

Vi er ikke bare våre egen lykkes smed. Vi er avhengige av hverandre. Vi går ikke på stas for hverandre. Vi er statsborgere; ikke stasborgere.

Livet i Norge innebærer derfor også å følge lovene, yte innsats og fullføre plikter. La statsborgerskapet også være en klar erkjennelse av dette. Et statsborgerskap forplikter!

Altså: Ikke jeg, men heretter vi.

Statsborgerskapet betyr ikke at du er blitt norsk fullt ut. Fra det indre til det ytre. Det kommer dere ikke til å bli. Det er det antagelig ingen av oss som er. Heldigvis. Ikke prøv å bli norsk i alt heller.

Ta vare på den opprinnelsen du har. Den er verdifull bagasje på livets veg. Erfaringen din, kulturen din og livet ditt er viktig for oss alle. Det er derfor vi ser det verdifulle for Norge at du er blitt statsborger i Norge: vi trenger deg. En reise på norske restauranter i dag viser som eksempel at vi ikke er alene i verden. Og at impulser fra andre land og kulturer har beriket oss. Du kan ikke lenger bare bestille fårrikål, kokt torsk, kjøttkaker, elgstek og havregrøt. Det bugner av sushi, pizza, bakalao, falafel, kebab, soulaki, borsj, copsuey, And ala shezuan, creme brulee og belgiske vafler. Også i det større har vi basert det norske på utenlandske impulser. De verdier vi bygger demokratiet vårt på er jo i stor grad hentet utenfra. Som setter ytringsfrihet og organisasjonsfrihet høyt. Som i grunnloven har nedfelt grunnleggende internasjonale menneskerettigheter. Vi slutter som statsborgere opp om disse verdiene.

Vi i Norge har jo fortsatt mye å lære. Folk fra andre land synes kanskje vi er litt for tilbakeholdne. Skulle vi snakke mer med hverandre på bussen? Ta den ekstra telefonen nå som noen er engstelige og alene?

Og til oss alle: la oss delta mer! Vær med når sommerfesten på skolen rigges. Bli med på dugnaden i blokka. Vi trenger flere i politikken. I det minste; og når det er valg: sette seg inn i de politiske partiers meninger: bruk statsborgerrettigheten ved valg: stem!

Det gleder meg å se dere alle her i dag.

Jeg gratulerer dere alle med statsborgerskapet!